

НОВЕ ЖИТТЯ «БІДОЛАШКА»

Казка, яку ви, дорогі друзі, відкриєте у цій книзі, має цікавезну історію та географію, не кажучи про долю. Вона писалася в Чернівцях майже 150 літ тому Юрієм Федьковичем, який не мав власної сім'ї, власних дітей, але дуже дбав про дитячу книжку та школу, а значить – про майбутнє рідного народу. Начитавшись німецькою казок зарубіжних авторів, насамперед Вільгельма Гауфа, братів Грімм, Ганса Крістіана Андерсена (переклади їх українською ще тільки починались), Федькович береться переповідати окремі з них і робить це надивовижу майстерно.

Так-от «Бідолашко» народився з казки німця Гауфа «Маленький Мук». Ішлося про карлика, над яким збиткувались сусідські діти, аж поки ображений Мук не повідав батькові одного з тих хлопців свою незвичайну історію, а той розказав її синові. Й аж тоді хлопчачи проїнялись повагою до карлика. Бо зчаста ми справді робимо помилки в житті від нашого незнання. Цікаво, що свій сюжет, як і схильність до обрамлення казкової історії іншою розповіддю, Гауф запозичив зі знаменитої збірки арабських казок «Тисяча і одна ніч», місцями й жорстоких. Отож у Федьковичевого твору не одне джерело, він пов'язаний із широкою світовою культурою!

Наш письменник дуже вдумливо підійшов до чужого матеріалу, відкинувши обрамлення, химерні імена, деякі епізоди, замість карлика діє бідолашний, але чимраз метикуватіший хлопчина, який переживає схожі пригоди в пошуках свого щастя. І світ цей так близький до Буковини, він – із цісарем, як було в часи Австро-Угорщини, два фігові (інжирові) дерева з їхньою чарівною силою стали нашими грушами. Уся ця історія ствердження людиною себе твориться запахуючою говіркою буковинських гуцулів, яку й ми намагалися зберегти бодай через окремі слова. Юні ілюстратори зі свого боку доклали зусиль, пропустивши розповідь через серце. Так у рамках проєкту «Наш Федькович» «Бідолашкові» судилося нове життя.

Тож читаймо, насолоджуйтесь, думаймо. Бо добра казка – це завше диво й гарний урок, зовсім не схожий на шкільний. Це завжди трохи інший світ, до якого, однак, подати рукою.

Лідія Ковалець